

RAPPORT VAN

BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK MASTERSHIP

MASTERSHIP

Auteurs:

Adriaan de Graaff en Onno van Helden

Opdrachtgever:

Masterskip

Datum:

Rutten, 5 januari 2020

SAMENVATTING VAN HET ONDERZOEK

De onderzoekers hebben vier van de vijf kwaliteitsstandaarden gemeten. De kwaliteitsstandaard “financieel beheer” betreft de bekostiging van reguliere scholen en is niet van toepassing op Masterskip. De overige vier kwaliteitsstandaarden zijn wel onderzocht vanuit het onderzoekskader (2017, pp. 11 - 33)

Het **onderwijsproces (OP)** bij Masterskip voldoet aan de eisen van aanbod en begeleiding. Het kwalificerend aanbod is voldoende. Het didactisch handelen van leraren is voldoende. Er is extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben, zowel in lessen als in begeleiding. De onderwijstijd wordt ruimschoots behaald en de verbinding tussen theorie en praktijk is van hoog niveau. Toetsing en afsluiting worden conform de afspraken met de reguliere scholen uitgevoerd. Het verdiepende ‘scheepsaanbod’ is groot en heeft zeer veel extra activiteiten waarbij de context van het schip en de plaats waar men zich bevindt gebruikt wordt. Masterskip kan het resultaat van het verdiepende aanbod op het gebied van persoonsvorming en socialisatie vergroten door het extra aanbod planmatiger en doelgerichter uit te voeren.

Het **schoolklimaat (SK)** is goed. De fysieke veiligheid voldoet aan alle standaarden die aan boord van een schip vereist zijn. De sociale veiligheid kenmerkt zich door grote betrokkenheid, voorbeeldgedrag van zowel docenten als bemanning en een zeer positief pedagogisch klimaat. Men werkt vanuit een rotsvast vertrouwen in elkaar. Een voorbeeld voor veel scholen in Nederland. Ondanks het feit dat de sociale controle aan boord groot is en het pedagogisch klimaat zeer sterk is lijkt het de onderzoekers verstandig toch één medewerker aan te stellen op het gebied van vertrouwenskwesaties.

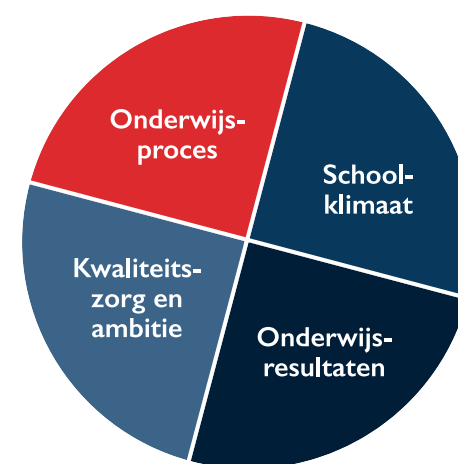
De **onderwijsresultaten (OR)** die Masterskip behaalt zijn op orde. Leerlingen lopen geen achterstanden op in het reguliere curriculum. Masterskip houdt zich nadrukkelijk aan het plan van aanpak dat is opgesteld in samenwerking met de reguliere school. Er is veel aandacht en aanbod met betrekking tot sociale- en maatschappelijke competenties en de persoonlijke ontwikkeling, zoals dit wordt voorgesteld in het aanbod. Hier geldt echter ook dat een aanpak die planmatiger en doelgerichter is tot nog meer resultaat zou kunnen leiden.

Veel scholen bieden ondersteuning voor terugkerende leerlingen. Scholen die dat niet of nauwelijks doen zouden daarbij geholpen kunnen worden.

Met betrekking tot de **kwaliteitszorg en ambitie (KA)** zien de onderzoekers dat Masterskip nog aan kwaliteit kan winnen. Masterskip heeft nog geen congruent onderwijsplan dat gebruikt kan worden om verantwoording af te leggen over de behaalde resultaten en de ambities.

Onderzoekers constateren dat de directie (directeur en onderwijscoördinatoren) hard werkt aan de eigen kennis en deskundigheid op het gebied van het wettelijk kader en de versterking van de onderwijskwaliteit aan boord. De inzet van dergelijke audits en onderzoeken en het gebruik van deskundige ondersteuning bieden veel vertrouwen in de kwaliteitsslag die Masterskip aan het maken is. Onderzoekers adviserend Masterskip het komende jaar een kwaliteitsstelsel te ontwerpen dat kan dienen als basis voor de verantwoording en dialoog.

De stappen die Masterskip zet zijn positief en geven vertrouwen.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	6
De opdracht	6
Bezoek en context	6
De onderzoekers	7
RAPPORT	7
ONDERWIJSPROCES	8
OP1 // Aanbod	8
OP2 // Zicht op ontwikkeling en begeleiding	8
OP3 // Didactisch handelen	9
OP4 // Extra ondersteuning	9
OP5 // Onderwijstijd	10
OP7 // Praktijkvorming en stage	10
OP8 // Toetsing en afsluiting	10
SCHOOLKLIMAAT	11
SK1 // Veiligheid	11
SK2 // Pedagogisch klimaat	11
ONDERWIJSRESULTATEN	12
OR2 // Sociale en maatschappelijke competenties	12
OR3 // Vervolgsucces	12
KWALITEITSZORG EN AMBITIE	12
KA1 // Kwaliteitszorg	12
KA2 // Kwaliteitscultuur	13
KA3 // Verantwoording en dialoog	13
CONCLUSIE	14
AANBEVELINGEN	15
Onderwijsproces	15
Schoolklimaat	15
Onderwijsresultaten	15
Kwaliteitszorg en ambitie	16
BIBLIOGRAFIE	17

INLEIDING

In de zomer van 2019 heeft de directie van Masterskip Onno van Helden van Helden in Onderwijs benaderd met de vraag een onafhankelijke audit uit te voeren naar de kwaliteit van het onderwijs bij Masterskip. Om de objectiviteit van het kwaliteitsonderzoek te vergroten en het oordeel te versterken heeft Onno van Helden de opdracht in gezamenlijkheid voorbereid en uitgevoerd met Adriaan de Graaff van Stoneway Management en Advies uit Heusden.

DE OPDRACHT

De directie van Masterskip heeft een drieledige opdracht verstrekt:

1. *geef scholen (directies, teams en medezeggenschap) voor voortgezet onderwijs die leerlingen een individueel maatwerk traject bieden, een objectief en helder beeld betreffende de kwaliteit van het onderwijs op het Masterskip;*
2. *geef externen zoals de inspectie van het onderwijs, politiek, leerplicht etc. een objectief en helder beeld van de kwaliteit van onderwijs aan de hand van het wettelijk kader zoals het Onderzoekskader voor het voortgezet onderwijs (Inspectie van het Onderwijs, 2017) en de wet op het voortgezet onderwijs (Rijksoverheid, 1963) en neem hierin de unieke positie mee die Masterskip bekleedt in de sector;*
3. *formuleer aanbevelingen om de kwaliteit van het onderwijs bij Masterskip te versterken.*

BEZOEK EN CONTEXT

Masterskip voert een onderwijsprogramma uit in het kader van maatwerk voor individuele leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Scholen kunnen leerlingen individuele trajecten aanbieden als onderdeel van het reguliere onderwijsprogramma, mits zij aan de eisen van de urennorm voldoen. Masterskip biedt leerlingen uit de bovenbouw havo en vwo de mogelijkheid gedurende zes à zeven weken een reis te maken aan boord van De Wylde Swan waarbij zij hun school voortzetten onder begeleiding van bevoegde en bekwame docenten. Masterskip ambieert een bijdrage te leveren aan de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen, het zelfbeeld, de sociale vaardigheden en de versterking van het persoonlijk leiderschap van jongeren. Daarnaast biedt zij een versterkend aanbod op het gebied van de bètavakken en op enkele reizen ook geschiedenis, economie en aardrijkskunde.

In oktober 2019 is de onderzoeksopzet (*van Helden & de Graaff, Onderzoeksopzet naar de kwaliteit van onderwijs bij Masterskip, 2019*) gepresenteerd en dit heeft geresulteerd in een opdracht om een audit uit te voeren aan boord van Masterskip Wylde Swan. In november 2019 hebben de onderzoekers drie dagen doorgebracht aan boord van de Wylde Swan tijdens de tussenstop op Tenerife. Masterskip was in vol bedrijf en had een groep van 27 leerlingen aan boord. De context was passend voor een kwaliteitsonderzoek.

Dit rapport is vastgesteld op 5 januari 2020.

DE ONDERZOEKERS

Helden in Onderwijs is het bedrijf van *Onno van Helden*. Hij is gespecialiseerd in interim-management in het voorgezet onderwijs en adviseert scholen op het gebied van leiderschap, organisatie en onderwijs. De afgelopen twintig jaar heeft Onno ervaring opgedaan als directeur en rector op diverse scholengemeenschappen waarbij de nadruk ligt op het verbeteren van onderwijskwaliteit en de versterking van leiderschap en continuïteit binnen scholen.

Adriaan de Graaff is directeur van **Stoneway Management & Advies** en is in zijn onderwijscarrière van meer dan 40 jaar werkzaam geweest als directeur, bestuurder en algemeen directeur van scholengemeenschappen in het vo en het mbo. De laatste jaren werkt Adriaan als interimmanager op verschillende scholen voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast adviseert hij scholen bij het uitvoeren van projecten.

RAPPORT

Onderstaand conceptrapport is een uitgebreide toelichting op hetgeen de onderzoekers hebben gezien en hebben beoordeeld.

Het rapport is opgebouwd volgens de onderzoeksopzet die is opgesteld door de onderzoekers (*van Helden & de Graaff, Onderzoeksopzet naar de kwaliteit van onderwijs bij Masterskip, 2019*). Aansluitend worden aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van het onderwijs te versterken.

ONDERWIJSPROCES

Het kwaliteitsgebied Onderwijsproces (OP) bestaat uit acht indicatoren. De onderzoekers hebben zeven indicatoren onderzocht. Indicator OP6 betreft de samenwerking in een samenwerkingsverband en dat is niet van toepassing in deze context.

OPI // AANBOD

Het aanbod bij Masterskip is ruim voldoende. Het onderwijs vindt plaats in een zeer aantrekkelijke leeromgeving waarbij theorie en praktijk prachtig samen komen. Alle leerlingen hebben laten zien dat hun studiewijzer synchroon loopt met het PTA van de reguliere school en dat het Plan van Aanpak van Masterskip aansluit op deze plannings. Tevens zijn alle leerlingen aantoonbaar 'bij' met hun schoolwerk en constateren we dat inhoudelijk de leerlijn tussen de reguliere school en Masterskip voldoende geborgd is.

LOB-activiteiten vinden plaats op verschillende gebieden. Leerlingen werken aan de hand van persoonlijke leerdoelen, moeten tijdens de reis een beroep kiezen aan boord om dat uit te diepen (scheepsovername) en werken aan de hand van reflectie aan hun zelfkennis en zelfbeeld. De activiteiten zijn in voldoende mate aanwezig. In de folders, de website en overige communicatie geeft Masterskip aan dat zij een aanbod heeft op het gebied van reflectieve vaardigheden, persoonlijk leiderschap, aanleren van leerstrategieën en double-loop learning. Aanbod op deze gebieden is wisselend aanwezig. Voor leerlingen is dit nog niet altijd zichtbaar genoeg. Op het gebied van burgerschap en sociale integratie vinden verschillende activiteiten plaats die veel toevoegen. Ook hier geldt dat doelgerichte aanpak ook kan leiden tot een effectievere feedback en evaluatie.

Het aanbod is breed. Leerlingen krijgen verdiepende en verbredende workshops en excursies aangeboden en leerlingen kunnen aan de hand van hun talenten keuzes maken. Er kan in grote mate voldaan worden aan de behoefte van de leerlingen.

Als onderzoekers constateren we dat het aanbod ruim voldoende is, dat de omgeving en context uitnodigt tot leren en er ruimte is voor de talentontwikkeling van leerlingen en de persoonlijke behoefte van de leerling. Er zijn verbeteringen mogelijk op planmatige en doelgerichte uitvoering van het 'extra aanbod', de balans tussen de drie doeldomeinen en de aanpak van leerstrategieën en metacognitie.

OP2 // ZICHT OP ONTWIKKELING EN BEGELEIDING

Masterskip heeft in voldoende mate zicht op de kennis en vaardigheden van leerlingen bij binnenkomst. Zij blijkt echter wel erg afhankelijk te zijn van het overdrachtsdossier van de leverende scholen. Masterskip is erg afhankelijk van de informatie die scholen en ouders verstrekken. Onderzoekers constateren dat de overdracht voornamelijk gebaseerd is op de inhoudelijke kennis en de voortgang van de studiewijzer en het PTA. Leerlingen bereiden hun persoonlijke doelen wisselend voor. Daar zou meer eenheid in kunnen komen tijdens

de voorbereiding. Dat versterkt de mogelijkheden van het lerarenteam om in te spelen op de persoonlijke behoeftes van leerlingen.

Er vindt systematische evaluatie plaats op basis van de studiewijzers en het Plan van Aanpak. Dat doen mentoren bijna dagelijks. Op het gebied van socialisatie en persoonlijke ontwikkeling is dit minder diepgaand en heeft het lerarenteam minder inzicht.

Masterskip heeft een goed stelsel van ondersteuning en maatwerk. Leerlingen die niet 'bij' zijn krijgen een extra studie-uur per dag. De standaard studie-uren zijn van 08.00 tot 11.00 die bij achterstanden verlengd worden met een extra uur. Leraren en bemanning zijn aanwezig en bieden extra ondersteuning als dat nodig is. Als deze extra begeleiding niet voldoende is dan zorgt Masterskip aantoonbaar voor maatwerk. Voorbeeld hiervan is een jongen die vrijgesteld werd van zijn taak op het schip om daarmee extra tijd te creëren voor zijn schoolwerk. Zicht op ontwikkeling en begeleiding is ruim voldoende. Onderzoekers adviseren meer aandacht aan de kwaliteit van de persoonlijke en sociale doelen te besteden zodat leerlingen op die thema's beter begeleid kunnen worden.

OP3 // DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van leraren is voldoende. De structuur van zelfstudie geeft ruimte aan leraren om vraaggestuurd te werken. Het leerklimaat is van hoog niveau. De leerlingen zijn actief betrokken en werken hard en efficiënt. Leraren helpen leerlingen op een niveau dat bij hen past en zoeken naar praktische voorbeelden. Context en content vloeien in elkaar over. Waar verbetering kan optreden is de effectiviteit van de feedback op het leerproces en de verdiepende reflectie op het leren. Leerlingen maken gebruik van een laptop.

Onderzoekers concluderen dat het didactisch handelen voldoende is, maar dat meer aandacht voor reflectie en effectieve feedback op het leerproces zal leiden tot versterking van de persoonlijke vaardigheden van leerlingen. Dat past in grote mate bij de doelstelling van Masterskip.

OP4 // EXTRA ONDERSTEUNING

Masterskip biedt extra ondersteuning in de vorm van individuele begeleiding en extra tijd. Men biedt vooral ondersteuning op het gebied van inhoud.

Onderzoekers concluderen dat de extra ondersteuning voldoende is door extra tijd en individuele begeleiding op de inhoud, maar dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, vaardigheden en leerstrategieën meer zichtbaar kan worden gemaakt. De informatie vanuit de reguliere scholen is daarvoor ook te wisselend. Meer informatie op het gebied van vaardigheden, gedrag en leervermogen voorafgaand aan de reis kan van grote waarde zijn om de ondersteuning op maat te maken.

OP5 // ONDERWIJSTIJD

De onderwijstijd wordt ruimschoots behaald. Onderzoekers gaan in dit kader uit van de cohortberekening van 4700 uur voor havoleerlingen en 5700 uur voor vwo-leerlingen. Op basis van zes weken behalen leerlingen de kwantitatieve onderwijstijd bij 25 klokuren onderwijs per week. Gezien de studie-uren die tussen de 18 en 24 klokuren per week behalen en daarnaast het verdiepende en verbredende aanbod van workshops, excursies, sail-programma etc. is er geen twijfel over het behalen van die norm. In de Wet op het voortgezet onderwijs (Rijksoverheid, 1963) is sprake van een normatieve studielast van 40 klokuren per week. Dat behalen deze leerlingen eenvoudig. Naast het schoolaanbod, de excursies en de workshops vinden sociale activiteiten plaats op het gebied van de taken aan boord en het samenleven, en moeten leerlingen wachtlopen, ondersteunen bij scheepsactiviteiten etc. Dat doen zij zeven dagen per week.

Onderzoekers concluderen dat zowel kwalitatief als kwantitatief wordt voldaan aan de eisen van de onderwijstijd, maar dat er geen regels zijn vastgelegd en dat de beschrijving van de wijze waarop men de onderwijstijd bereikt beter kan worden vastgelegd.

OP7 // PRAKTIJKVORMING EN STAGE

De context en content vloeien aan boord van het schip in elkaar over. Praktijk en theorie worden één. Het aanvullend aanbod van Masterskip door de 'scheepsovername' is zeer sterk. Leerlingen krijgen de mogelijkheid een beroep aan boord te kiezen en daarmee alle aspecten van dat beroep mee te maken. Daarnaast krijgen leerlingen zeiltraining en werken zij gedurende de hele reis aan boord mee. De opbrengst wordt echter te weinig benut. Diepgaande reflectie op wat deze praktijkvorming voor de leerling betekent, wat hij/zij geleerd heeft en daarmee gaat doen, kan sterker worden ingebed in het programma. Onderzoekers constateren dat deze indicator ruimschoots voldoende is, maar dat binnen de context van Masterskip meer winst te behalen valt als de doelgerichtheid, evaluatie, feedback en reflectie planmatiger worden ingebed in het programma.

OP8 // TOETSING EN AFSLUITING

Voor zover de onderzoekers kunnen beoordelen verloopt de toetsing op basis van de afspraken met de reguliere scholen. De reguliere scholen hebben toetsen aangeleverd of laten leerlingen bij terugkomst toetsen inhalen. De afspraken die Masterskip daarbij maakt worden nageleefd. De toetsing gaat conform de studiewijzers, de PTA's en het Plan van Aanpak. Onderzoekers adviseren Masterskip scholen te verzoeken het aantal toetsen dat leerlingen moeten inhalen bij terugkomst zoveel mogelijk te beperken. De terugkeer in het reguliere systeem vraag veel van leerlingen. Het is niet goed om dan ook nog veel inhaaltoetsen te hebben. Die kunnen prima aan boord van het schip worden afgenomen.

SCHOOLKLIMAAT

Het kwaliteitsgebied Schoolklimaat (SK) bestaat uit twee indicatoren: Veiligheid en Pedagogisch klimaat. De onderzoekers hebben beide indicatoren onderzocht.

SK1 // VEILIGHEID

Met betrekking tot de fysieke veiligheid voldoet Masterskip aan alle eisen. Het schip vaart onder Nederlandse vlag en wordt gekeurd door de Nederlandse overheid. Daarmee voldoet de veiligheid aan de gewenste norm. Daarnaast is er veel extra aandacht voor veiligheid aan boord. Er worden oefeningen gehouden met betrekking tot alle mogelijke situaties die zich aan boord kunnen afspelen. De bemanning hanteert eigen regels met betrekking tot extra veiligheid. Als voorbeeld zagen de onderzoekers dat de machinist slechts twee leerlingen in de machinekamer per keer toestaat om op die manier het overzicht te bewaren en de veiligheid te garanderen. In gesprekken met de kapitein wordt duidelijk dat alle keuzes die voorliggen eerst worden gemeten aan de hand van veiligheid. Daarmee is er geen garantie dat er geen ongelukken kunnen gebeuren (dat geldt ook voor de reguliere school), maar is aan alle voorwaarden voldaan om die kans zo klein mogelijk te houden.

De sociale veiligheid is groot. Leerlingen werken in een buddysysteem om elkaar in de gaten te houden, leerlingen hebben een schoolmentor en een persoonlijke mentor (soms in één persoon). De kapitein hanteert een incidentenregistratie. Zowel de bemanning als het onderwijsteam draagt zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen. Ondanks het feit dat de sociale controle aan boord groot is en het pedagogisch klimaat zeer sterk is lijkt het de onderzoekers verstandig toch één medewerker aan te stellen op het gebied van vertrouwenskwesaties en pesten, al is het alleen maar om aan de wettelijke voorwaarden te voldoen.

SK2 // PEDAGOGISCH KLIMAAT

Leerlingen ervaren aan bord dat ze deel uit maken van een sociale groep en voelen zich aantoonbaar prettig en verantwoordelijk voor het sociale leer- en leefklimaat.

De sfeer is zeer goed en de omgangsvormen informeel, respectvol en vriendelijk. Bemanningsleden en onderwijsteam vertonen voorbeeldgedrag. Leerlingen worden actief betrokken bij het pedagogisch klimaat en krijgen oefensituaties om hun maatschappelijke en sociale competenties te versterken. Afspraken en regels zijn informeel en ongeschreven. Dat werk op deze manier uitstekend, maar herbergt een risico als afspraken niet worden nageleefd.

ONDERWIJSRESULTATEN

Het kwaliteitsgebied onderwijsresultaten (OR) bestaat uit drie indicatoren. De onderzoekers hebben hiervan twee indicatoren onderzocht. Indicator OR1 bestaat uit resultaten die slechts van toepassing zijn op een reguliere school. Indicator OR2 en OR3 zijn wel beoordeeld.

OR2 // SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE COMPETENTIES

Ook hier geldt dat Masterskip veel zaken uitvoert die direct onder sociale en maatschappelijke competenties vallen. Het aanbod is groot en de beoordeling is voldoende. Onderzoekers constateren dat er nog winst te behalen valt als men planmatiger en doelgerichter werkt.

OR3 // VERVOLGSUCCES

Masterskip en de reguliere school stellen doelen vast op het gebied van de cognitieve en inhoudelijke resultaten. Die doelen behaalt Masterskip met gemak en daarmee voldoet zij aan de belofte dat leerlingen niet achter lopen met hun schoolwerk bij terugkomst in Nederland. Met betrekking tot het succes op langere termijn en het succes op de sociale en persoonlijke ontwikkeldoelen heeft Masterskip (nog) geen zicht.

Masterskip is zich zeer bewust van die behoefte en werkt aan een mogelijkheid om dat beter in beeld te brengen.

KWALITEITZORG EN AMBITIE

De kwaliteitsstandaard Kwaliteitszorg en Ambitie (KA) bestaat uit drie indicatoren die allen zijn onderzocht.

KAI // KWALITEITZORG

Onderzoekers ervaren tekortkomingen op deze indicator en binnen deze kwaliteitsstandaard. Masterskip heeft geen congruent onderwijsplan en het stelsel van kwaliteitszorg is niet compleet. De directie (directeur en coördinatoren) werken hard aan hun kennis m.b.t. het wettelijk kader waarbinnen men kwaliteit meet en beoordeelt. Dit is echter nog in ontwikkeling. Onderzoekers constateren dat rollen, taken en verantwoordelijkheden beter belegd kunnen worden om daarmee de kwaliteit te vergroten.

KA2 // KWALITEITSCULTUUR

De bemanning is gecertificeerd volgens de Nederlandse wet. De leraren aan boord hebben een indrukwekkend scala aan bevoegdheden op het gebied van Natuurkunde, wiskunde, scheikunde, biologie en ANW en beschikken over brede ervaring in het onderwijs en in het bedrijfsleven. Het lerarenteam werkt zelfsturend en volledig gelijkwaardig. Dat leidt tot een vorm van nivellering waarbij onderwijskundig leiderschap nog niet 'natuurlijk' tot stand komt. Leraren wisselen elke reis en dat maakt het ingewikkelder. Binnen de organisatie is behoefte aan meer kennis van processen die nodig zijn om het onderwijs te versterken en de kwaliteit te verhogen.

Onderzoekers zien dat de directeur urgentie ervaart en de volgende stappen zet om tot verbetering te komen. Voorbeelden daarvan zijn de docentenweekenden, deze audit en pogingen om meer continuïteit te realiseren. Dat is een positieve ontwikkeling en onderzoekers roepen op die ontwikkeling te versterken – zowel kwalitatief als kwantitatief – en voort te zetten.

Al onze opmerkingen leiden ertoe dat er op korte termijn een stap gezet moet worden naar een systeem van kwaliteitsbewaking, urgentiebesef bij alle betrokkenen en gestructureerde programma-invulling van het onderwijs in de volle breedte aan boord, met behoud van de positieve relatie, het zeer sterke en kwalitatief goede aanbod.

KA3 // VERANTWOORDING EN DIALOOG

Masterskip zet eerste stappen om met behulp van externen haar onderwijs te verbeteren. Deze audit is een goede stap op weg naar tegenspraak, maar tot op heden is dat nog niet planmatig ingevoerd. Masterskip heeft nog geen structurele verantwoording en dialoog met ouders, schoolleiders, leraren en externe deskundigen om hun onderwijs de maat te nemen, met als doel verbetering en versterking van het onderwijsproces en de resultaten.

CONCLUSIE

Masterskip heeft een uitstekend aanbod over de hele linie van het onderwijs. De leeromgeving en de context maken leerlingen nieuwsgierig en leren boeiend en interessant. Het pedagogisch klimaat en het gedrag van leerlingen en bemanning zijn een voorbeeld voor alle scholen in Nederland. De liefde voor leerlingen en de liefde voor avontuurlijk leren spat ervan af. Masterskip kan nog veel winnen door het onderwijs planmatiger en doelgerichter in te richten en het onderwijs gelijkmatiger te spreiden over de drie de doeldomeinen. Met een stelsel van kwaliteitszorg daaronder zou Masterskip zorg dragen voor een continu proces van verbetering en versterking van het onderwijs. In de huidige situatie beoordelen de onderzoekers de indicatoren Onderwijsproces, Onderwijsresultaten en Schoolklimaat als voldoende op het basisniveau. Met betrekking tot de eigen ambitie van Masterskip om de persoonlijke ontwikkeling, het persoonlijk leiderschap en de sociale vaardigheden te versterken heeft Masterskip een groot en passend aanbod, maar kan zij de resultaten doelgerichter en planmatiger vormgeven.

Het schoolklimaat is goed en de veiligheid ook. Masterskip kan met kleine acties voldoen aan wettelijke eisen voor schoolveiligheid.

Masterskip kan een grote verbetering maken door de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur te verbeteren. Masterskip zal daarop moeten inzetten wil zij rekenschap kunnen afleggen bij de leverende scholen en externen als de inspectie, politiek etc. Onderzoekers constateren dat de huidige ontwikkelfase van Masterskip daarvoor klaar is. Masterskip treedt uit de pioniersfase en komt nadrukkelijk in de organisatie- en differentiatiefase terecht

AANBEVELINGEN

ONDERWIJSPROCES

1. ontwikkel, naast het al bestaande aanbod op het gebied van het kwalificerend curriculum, een gestructureerd en planmatig aanbod op het gebied van de twee doeldomeinen die niet door de reguliere school, worden aangeboden. Zorg voor een dekkend aanbod en passende begeleiding op het gebied van burgerschap en de persoonlijke ontwikkeling waarbij leerlingen tijdens elke reis dezelfde doelen behalen, met wisselende activiteiten. De activiteiten zijn dienend aan de doelen. Een scheepsportfolio zou heel mooi kunnen zijn;
2. help leerlingen hun aanpak te versterken waardoor ze beter worden. Dit betekent concreet dat leraren activerende didactische werkvormen gebruiken om de metacognitie en het leren te versterken;
3. Masterskip zou veel kunnen hebben aan meer en eenduidiger informatie vanuit de scholen en vanuit de ouders. Denk hierbij aan persoonlijke intake, overdrachtdossier op meer gebieden dan examendoelen en persoonlijke ondersteuningsbehoefte van het kind;
4. leg de invulling en het behalen van de onderwijstijd vast op kwantitatief en kwalitatief gebied en leg verantwoording af over het behalen van de onderwijstijd.

SCHOOLKLIMAAT

1. stel één persoon aan op het schip die vertrouwenskwesties behandelt;
2. in het kader van psychische nood bij leerlingen verdient de gedachte aanbeveling een persoon op de wal te hebben die aanspreekbaar is en advies kan geven als het team handelingsverlegen is bij leerlingen met psychische problemen.

ONDERWIJSRESULTATEN

1. ontwikkel een aanbod op het gebied van sociale en maatschappelijke competenties en ontwikkel een instrument om de ontwikkeling bij leerlingen in beeld te brengen. Een portfolio zou een mooi instrument kunnen zijn om die ontwikkelingen vast te leggen;
2. stel samen met leerlingen, reguliere school en ouders doelen op met betrekking tot de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de leerling en ontwikkel een methodiek om de (tussentijdse) resultaten in beeld te brengen.

KWALITEITZORG EN AMBITIE

1. ontwikkel een congruent onderwijsplan dat zoveel mogelijk voldoet aan de eisen (die passend zijn voor Masterskip) van de wet op het voortgezet onderwijs artikel 24 (Rijksoverheid, 1963) en gebruik hierbij de opdracht van de onderwijsinspectie, met betrekking tot een schoolplan uit het Onderzoekskader (Inspectie van het Onderwijs, 2017);
2. stel een adviesraad samen waarbij structureel de dialoog gevoerd wordt over de kwaliteit van onderwijs en waar jaarlijks verantwoording aan wordt afgelegd over de behaalde resultaten. Deze adviesraad bestaat zo mogelijk uit leraren, ouders, oud-leerlingen, schoolleiders en externe deskundigen;
3. ontwikkel een stelsel van kwaliteitszorg op basis van planmatige evaluatie van resultaten en behaalde doelen en leg verbeteracties vast en voer deze gestructureerd uit;
4. vergroot de kennis met betrekking tot onderwijs en de noodzakelijke onderwijskundige processen bij de leidinggevenden;
5. breng een duidelijke structuur van verantwoordelijkheden aan bij het onderwijsteam aan boord en maak de externe communicatie hierover eenduidig. Beschrijf duidelijk de rollen van iedereen in relatie met de onderwijsdoelen.

Rutten, 5 januari 2020

Adriaan de Graaff
Onno van Helden

BIBLIOGRAFIE

de Bruykere, P. (2017). *Klaskit. Tools voor topleraren*. Tiel, België: Lamnoo NV.

Hattie, J., & Zierer, C. (2018). *10 mindframes om leren zichtbaar te maken*. Rotterdam, Nederland: Bazalt.

Inspectie van het Onderwijs. (2017). *Onderzoekskader 2017 voor het toezicht op het voortgezet onderwijs*. Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. Utrecht: Rijksoverheid.

Pameijer, N., van Beukering, T., van der Wulp, M., & Zandbergen, A. (2012). *Handelingsgericht werken in het voortgezet onderwijs*. Leuev/Den Haag: Acco.

Rijkschroeff, L., & van Roosmalen, T. (2003). *De Achtbaan. Een cyclisch model van beleid en kwaliteit*. 's-Hertogenbosch, Nederland: KPC-groep.

Rijksoverheid. (1963, 02 14). *Overheid*. Opgeroepen op 11 20, 2019, van Wet op het voortgezet onderwijs: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002399/2019-04-02>

van Helden, O., & de Graaff, A. (2019). *Onderzoeksopzet naar de kwaliteit van onderwijs bij Masterskip*. Rutten: Helden in Onderwijs.

ADRESSEN

HELDEN IN ONDERWIJS

Salie 7
8313 BD Rutten
06 151 585 67
oj.vanhelden@gmail.com

STONEWAY

Steenweg 2
5256 KA Heusden
0416 662 648

MASTERSKIP

Pean 1
8494 NB Nes-Akkrum,
0515 231 712
info@masterskip.com

